

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

Kadim Durmaz

Tokat Milletvekili

Tokat ilimizi de içine alan Yeşilırmak Havzası ülkemizin üçüncü büyük havzası konumundadır. Bu bölge, tarımsal potansiyeli ve diğer havzalara nispeten temiz su kaynakları zenginliği ile öne çıkmaktadır. Özellikle küresel iklim değişiminde ülkesel stres faktörlerine karşılık, bölgenin istikrarlı ve avantajlı konumu ile tarımsal üretim potansiyeli de dikkate alındığında; Yeşilırmak Havzası'nın korunması hususu stratejik bir avantaj olarak görülmelidir. Bu nedenle bölgenin ekosistem dengelerinin ve tarımsal üretim potansiyelinin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması; küresel iklim değişiminin etkilerinin yoğun bir şekilde hissedildiği bu çağda, konunun ulusal güvenlik seviyesinde ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Yeşilırmak Havzasının yaklaşık % 25'lik kesimi Tokat ilimizde yer almakta yine Yeşilırmak Kalkınma Birliği illeri içinde Tokat ilinin kapladığı alan % 50'lere yaklaşmaktadır. Ayrıca, diğer illerden farklı olarak Tokat ilinin tamamı Yeşilırmak Havzasında yer almaktadır. Bu bağlamda Tokat ili Yeşilırmak Havzası'nın merkezi konumundadır. Bu bölgenin madencilik faaliyetlerine açılması, ülkemizin sahip olduğu önemli bir su havzasının geleceği ile tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından ciddi risk barındırmaktadır. Diğer yandan havzada bulunan ovaların su döngüleri ile tarımsal ve doğal üretim dinamikleri planlanan maden faaliyetleri ile ciddi risklerle karşı karşıya kalabilecektir.

Kentimizde bulunan Sakarat Dağı'nın yüzeyinin yaklaşık üçte birini kapsayacak şekilde (80 bin dekar) beş adet altın-bakır maden arama ruhsatı verilmiştir. Madencilik faaliyetlerinin her aşamasında bölgenin doğal sermayesi olan suyun kullanılacak olması, suya bağımlı ekosistemin de zarar görmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Bölge insanın itirazlarına rağmen bu faaliyetlerin sürdürülmesi, halk iradesinin ve kamu yararının gözetilmediğinin en açık göstergelerinden biri olmaktadır. Dolayısıyla kamu yararının gözetilerek, madencilik faaliyetlerinden vazgeçilmesi veya faaliyetlerin askıya alınması, bölgenin temel ekonomik girdilerinin geliştirilip artırılması yönünde, bölgesel kalkınma planları ile uyum için "stratejik çevresel etki değerlendirmesi" gerekmektedir. Madencilik faaliyetlerinin bütün bir havzayı da etkileyeceği düşünülerek "kümülatif çevresel etki değerlendirmesi" raporlarının hazırlanıp planlamaların ona göre yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Kentimizde bulunan Sakarat Dağı'nın yüzeyinin yaklaşık üçte birini kapsayacak şekilde (80 bin dekar) Niksar, Reşadiye ve Erbaa ilçelerinde beş adet altın-bakır maden arama ruhsatı verilmiştir. Tokat ilinde ruhsat verilen maden alanlarındaki toplam rezerv miktarı ne kadardır?
- 2- Devletimizin maden rezervlerinden alacağı oran ne kadardır?
- 3- Bölgenin temel ekonomik girdilerinin geliştirilip artırılması yönünde, bölgesel kalkınma planları ile uyum için "stratejik çevresel etki değerlendirmesi" yapılmış mıdır?
- 4- Madencilik faaliyetlerinin bütün bir havzayı da etkileyeceği düşünülerek "kümülatif çevresel etki değerlendirmesi" raporları hazırlanmış mıdır?
- 5- Maden projeleri ile aynı maden sahasında kesilecek toplam ağaç sayısı kaçtır? Bu konuda bir denetleme mekanizması bulunmakta mıdır?
- 6- Yörenin otsu florasının büyük oranda zarar göreceği, orman örtüsünün parçalanması ile yüzyıllardır bu alandan yaylacılık yâda tarım-hayvancılık yapan insanları, gen kaynağı konumunda olan Karayaka ve Karagül yerli- milli koyun ırkını, etnobotanik ile geçinerek bu toprakları kullanan insanların olumsuz şekilde etkileneceği açıktır. Bu anlamda uzun vadede karşılaştırmalı kar - zarar analizi yapılmış mıdır?
- 7- Maden projelerinden kaynaklı bölgede ortaya çıkacak herhangi bir sorunun tazmin yâda telafisi için şirketlerle Bakanlığınız arasında olarak yapılan herhangi bir sözleşme var mıdır? Şirketlerden teminat alınmış mıdır?